

recedit a te pigritia, et adveniet tibi divinum auxilium.

LXVIII. Cum monachus institutum amplexus fueris, manumitte servum tuum; qui, si monachatum sequi velit, ne permittas ut habitet tecum.

LXIX. Si abieris ad vendendum opus manuum tuarum, ne disceptes de pretio, ut sæculares. Idem quoque præstabis, si quid emas. Inopiam rerum Deo te propinquum facere scias.

LX. Si deposuerit apud te frater quispiam vas, illoque indigueris, ne tangas illud, nisi ipso consulto.

LXI. Si quis frater rogaverit ut illi aliquid emas dum peregrinaris, facito; si autem fratres fuerint tecum, sit in præsentia eorum.

LXII. Si quid tibi mutuo datum fuerit, restitue illud cum eo fueris usus; nec detineas illud, donec abs te repetatur; et si quid illius fractum, resarcito. Si quid mutuo alicui dedisti, ne repetas illud, si noveris illum non posse restituere, præsertim si illo tibi opus non fuerit.

LXIII. Si egressus jam a cella tua, postea repetis illum, et invenies aliquem fratrem jam ibi habitare, quære tibi aliam; et cave ne illum inde expellas, ne contra te irascatur Deus. At si ipse sponte illam relinquere voluerit, jam justificatus es; si autem acceperit aliquid ex ejus suppellectile, ne requiras id ab illo.

LXIV. Si volueris egredi ab aliqua cella, cave ne asportes aliquid ex ejus suppellectile, sed relinque illam alicui fratri pauperi, et Deus largietur tibi quocunque abieris.

LXV. De nulla re ita lætantur diaboli, sicuti lætantur de eo qui cogitationes suas spiritualem suum magistrum celat. Ne putes te Patribus similem evasurum, nisi imitatus fueris eorum labores.

LXVI. Serva teipsum a divitiis, earumque amore, quoniam corrumpunt fructum monachi.

LXVII. Si pugnas adversus tentationem aliquam quæ te oppressit, ne desistas, sed prosterne te coram Deo, et dic: Adjuva me, Domine, quoniam ego infirmus non valeo sustinere hanc pugnam; et ille opitulabitur tibi, si ex recto corde processerit deprecatio tua. Si certaveris, et viceris, ne glorieris, neque confidas; sed tibi cave, quoniam hostis difficiliorem priore pugnam in te machinabitur.

LXVIII. Si deprecaris Deum, ne dicas: Domine, remove hoc a me, et concede mihi hoc; sed dicito: Domine Deus meus, tu scis quid mihi magis conducatur, quocirca adjuva me, et ne permittas ut peccem tibi, et peream in peccatis meis, quia sum peccator infirmus; nec tradas me inimicis meis, quoniam confugi ad te; libera me, Domine, quia tu es fortitudo mea et spes mea; et tibi est potentia, et gloria, et beneficentia, et gratiarum actio in æternum. Amen.

Explicit Regula Isaiaë abbatis.

SANCTORUM PATRUM

SERAPIONIS, MACARII, PAPHNUTII, MACARII ALTERIUS, REGULA AD MONACHOS.

DE S. SERAPIONE, CÆTERISQUE HUIUS REGULÆ AUCTORIBUS VETERUM TESTIMONIA.

Palladius, Hist. Lausiæ., cap. 7.

Cum toto anno in monte Nitriæ habitassem apud beatos et sanctos Patres, magnum Arsitium, et Putaphastum, et Hagionem, et Cronium, et Serapionem, et multis antiquorum Patrum spiritualibus narrationibus ab ipsis essem stimulatus, veni in intimam solitudinem.

Idem, cap. 117.

Ingressa est (Melania) in montem Nitriæ, sanctos Patres conveniens beatum Pambo, et Christi famulum Arsitium, et magnum Serapionem, sanctum quoque Paphnutium et venerabilem Isidorum.

Rufinus, Hist. eccles., lib. XI, cap. 4.

Per idem tempus Patres monachorum vitæ et antiquitatis merito, Macarius, et Isidorus, aliusque Macarius, atque Heraclides, et Pambus, Antonii discipuli per Ægyptum, et maxime in Nitriæ deserti partibus habentur viri, qui consortium vitæ et actuum non cum cæteris mortalibus, sed cum supernis angelis habere credebantur.

Ibidem, cap. 8.

Florebat igitur Ægyptus ea tempestate non solum eruditus in Christiana philosophia viris, verum etiam his qui per vastam erenum commanentes, signa et prodigia apostolica simplicitate vitæ et cordis sinceritate faciebant. Ex quibus interim quos ipsi vidimus, et quorum benedicti manibus meruimus, hi sunt: Macarius de superiore eremo, alius Macarius de inferiori, Isidorus in Sciti, Pambus in cellulis, etc.

Palladius, Hist. Lausiæ., cap. 91.

Cum quodam die convenisset (cum Cronio, et Jacobo claudio) etiam Paphnutius cognomento Cephalus, qui dono cogitationis sacræ Scripturæ Veteris Novique Testamenti pollebat, totam illam interpretabatur, cum Scripturam non legisset: ea autem erat modestia, ut virtutem propheticam celaret.

Idem, cap. 20.

Narravit nobis et Dei servus Paphnutius, præclari huius sancti (Macarii) discipulus, quod cum quodam die sederet in aula sanctus Macarius, etc.

Sanctus Benedictus Anianæ abbas hanc ipsam et sequentes duas Regulas aliquoties in Concordia Regularum laudat, easque indiscriminatim communi appellatione *Regulas Patrum* vocat.

Smaragdus quoque abbas multa ex iisdem ad Regulam sancti Benedicti affert, et antiquos monachorum Patres earundem auctores citat.

OBSERVATIO CRITICA IN REGULAM SEQUEMTEM.

Hæc quidem Regula quatuor illis sanctis abbatibus supranominatis inscribitur, cum tamen ad ejusdem calcem hæc verba legantur : *Explicit Regula Patrum abbatum xxxviii.* Quæ quidem verba, prout in impressis sic et in manuscriptis reperiuntur, omnino denotant hanc Regulam compositam fuisse in congregatione plurium abbatum, qui in unum congregati ardentissimis precibus Deum rogabant, ut Spiritum suum mitteret ad illos instruendos, qualiter monachorum conversationem rite dirigerent, atque sanctam vitæ monasticæ Regulam ordinare et statuere possent, prout ex ipsius Regulæ præfatione instruimur. Cum vero inter omnes præsentis majori sanctitatis fama floruerint prænominati abbates, sic et eorum quatuor piissimis sanctis acquieverunt et reliqui; quod exinde composita sit hæc Regula, complectens vera præcepta moralia ad recipiendos novos monachos necessaria, et jam receptis instruendis adaptata; præsertim circa jejunandi modum et laborem manuum, nec non circa præstandam debitam superioribus obedientiam, atque exhibendum ægrotis necessarium auxilium. Et quidem prima tria præcepta composuit sanctus Serapion, quatuor sequentia abbas Macarius, alia quatuor sunt abbatis Paphnutii, et ultima quatuor abbas Macarius secundus.

INCIPIUNT CAPITULA

Regulæ monachorum vel Deum timentium pro discipulorum eruditione, id est, Serapionis, Macarii, Paphnutii, et alterius Macarii, et aliorum xxxiv.

1. Præfatio. 2. Serapion dixit, de prima conjunctione cœnobarum. 3. Idem ipse, de unanimitate, et jucunditate fratrum. 4. Qui supra, de abbate et quomodo ei obediant monachi. 5. Macarius dixit, qualiter spirituale exercitium ab his, qui præsent, Patribus teneatur. 6. Idem ipse, ut in oratione astantibus nullus sine præcepto Patris psalmum imponat. 7. Idem ipse, quomodo examinentur, qui ex sæculo convertuntur. 8. Idem ipse, qualiter peregrini hospites suscipiantur.	A 9. Paphnutius dixit, qualiter jejuniorum ordo teneatur. 10. Item ipse, qualiter debent fratres operari. 11. Item qui supra, qualiter infirmitas vel possibilitas corporum ab eo qui præest Patre consideretur. 12. Item ipse, qualiter officiis se fratres præveniant. 13. Alius Macarius dixit, qualiter inter se monasteria pacem firmam obtineant. 14. Idemque, qualiter clerici hospites suscipiendi sunt in monasterio. 15. Qualiter culpæ singulorum emendantur. 16. Ut sine personarum acceptatione æqualiter judicetur. <i>Explicunt Capitula.</i>

INCIPIT REGULA SANCTORUM SERAPIONIS, MACARII, PAPHNUTII ET ALTERIUS MACARII

CAP. I. Præfatio.

Sedentibus nobis in unum consilio saluberrimo, cum prece Dominum nostrum rogavimus, ut nobis distribueret Spiritum sanctum, qui nos instrueret, qualiter fratrum conversationem, vel Regulam vitæ ordinare possimus.

CAP. II. De prima conjunctione cœnobarum. Serapion dixit.

Quoniam *miser cordia Domini plena est terra* (Psal. xxxii), et multorum agmina ad vitæ fastigium tendunt, et quia eremi vastitas et diversorum monstrorum terror singillatim habitare fratres non permittit, optimum videtur Spiritus sancti præceptis obedire. Nec nostra propria verba possunt firma perseverare, nisi firmitas Scripturarum, e centesimo tricesimo secundo psalmo, nostrum ordinem firmet, quo dicit : *Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum* (Psal. cxxxii). Et iterum : *Qui habitare faciunt unanimes in domo* (Psal. lxxvii); firmam jam nunc Regulam pietatis per Spiritus sancti ostensionem fratribus ordinare prosequamur.

CAP. III. Idem ipse, de unanimitate et jucunditate fratrum.

Volumus ergo fratres unanimes in domo cum jucunditate habitare, sed qualiter unanimitas ipsa vel jucunditas recto ordine teneatur, Deo adjuvante, mandamus.

CAP. IV. Qui supra, de abbate, et quomodo ei obediant monachi.

Volumus ergo unum præesse seniore super omnes fratres, nec ab ejus consilio vel imperio quemquam sinistrum declinare, sed sicut imperio Domini cum omni lætitia obedire; dicente Apostolo ad Hebræos : *Obedite præpositis vestris, quia ipsi vigilant pro vobis* (Hebr. xiii). Et Dominus dixit : *Nolo sacrificium, sed obedientiam* (Matth. ix). Considerandum est quoque ab his qui se tali opere unanimes esse cupiunt, quia per obedientiam Abraham placuit Deo, *Et amicus Dei appellatus est* (Jac. ii). Per obedientiam ipsi apostoli meruerunt testes Domino in tribus et populis esse. Ipse quoque Dominus noster de supernis ad inferiora descendens ait : *Non veni facere voluntatem meam, sed ejus qui me misit* (Joan.